

ZBRODNIA
Z
PREMEDYTACJĄ
WITOLD

GOMBROWICZ

Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi

MEBLOREX
MEBLE DO BIUR I BANKÓW

KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI 95-050
ul. Kolejowa 1 tel./fax: 111 604, 112 064

Produkcja i sprzedaż wysokiej jakości mebli biurowych,
zachodnie akcesoria, atesty. Zapraszamy.

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ S.A.

to TRADYCJA i NOWOCZESNOŚĆ !!!

Łącząc dwa wieki doświadczeń z nowoczesnością
oferujemy - 100 - różnego rodzaju ubezpieczeń:

- komunikacyjnych
- odpowiedzialności cywilnej
- wypadkowych • zdrowotnych
- majątkowych • finansowych

ZAPRASZAMY

Al. Kościuszki nr 57 tel. 37 23 46
ul. Piotrkowska nr 192 tel. 36 48 55

ul. Próchnika nr 23 tel. 33 24 55
ul. Sienkiewicza nr 31 tel. 33 71 87
ul. A. Struga nr 19/21 tel. 37 01 98

Teatr im. Stefana Jaracza
ubezpieczony
w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń S.A.
Oddział Okręgowy w Łodzi

PETROBANK S.A.

Gwarancją Twojego sukcesu!

oferujemy:

- lokaty i depozyty
- rachunki bieżące i terminowe
- kredyty
- gwarancje bankowe
- operacje czekowe i wekslowe
- konta osobiste
- inne usługi

Zapraszamy Szanownych Klientów do Oddziałów Naszego Banku

93-172 Łódź
ul. Rzgowska 34/36
tel. (042)81-93-20
fax (042)81-93-72

95-200 Pabianice
ul. Pułaskiego 23
tel. (042)15-39-17
fax (042)15-32-76

85-959 Bydgoszcz
ul. Gdańska 76
tel. (052)21-12-71 do 78
fax (052)21-10-76

97-410 Kleszczów
woj. piotrkowskie
tel. (044)37-42-20
fax (044)37-42-21

ZBRODNIA
PREMEDYTACJĄ

WITOLD

GOMBROWICZ

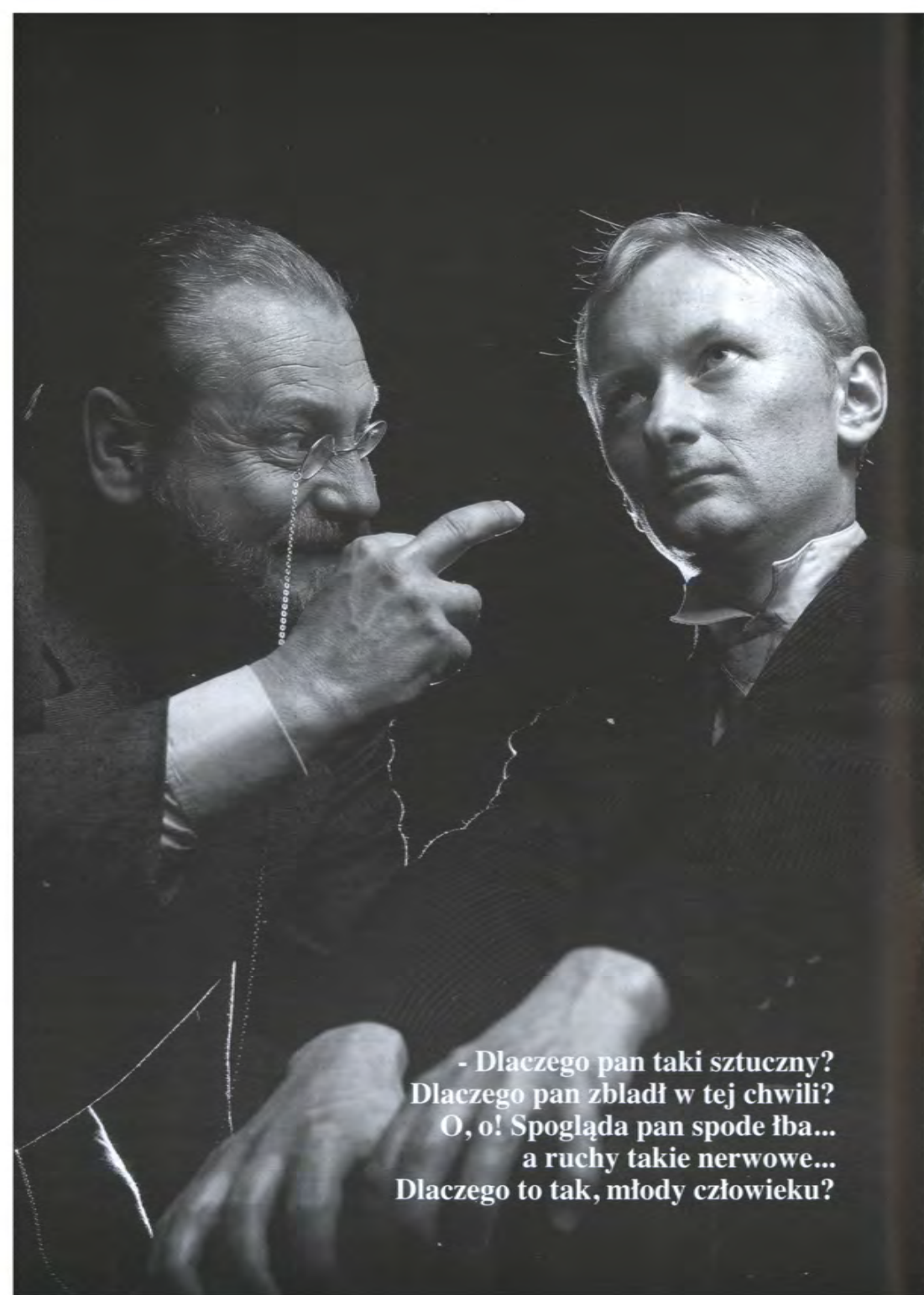
Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi

Witold Gombrowicz

urodził się 4 sierpnia 1904 r. w majątku Małoszyce w powiecie opatowskim. Dzieciństwo spędził w wiejskim dworze. W 1911 r. wraz z rodziną przeniósł się do Warszawy, gdzie uczył się początkowo prywatnie, a następnie ukończył gimnazjum św. Stanisława Kostki. W roku 1922 wstąpił na Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. W 1927 r. skończył studia i, po aplikacji w warszawskim sądzie grodzkim, wyjechał do Paryża w celu uzupełnienia wykształcenia w l'Institut des Hautes Etudes Internationales. Po powrocie zamierzał rozpocząć aplikację adwokacką w Radomiu, ale projekt ten udaremniło negatywne stanowisko tamtejszej palestry, którą raziły lewicowe poglądy Gombrowicza. Przyspieszyło to zapewne rozpoczęcie kariery literackiej młodego prawnika. W 1933 r. zadebiutował tomem opowiadań *Pamiętnik z okresu dojrzewania*, który zyskał mu uznanie w dość wąskim kręgu intelektualistów. Sławę przyniosła mu dopiero powieść *Ferdynand*, która wzbudziła - natychmiast po ukazaniu się w 1937 r. - niezwykle burzliwą dyskusję. Przed wybuchem wojny opublikował jeszcze trzy opowiadania oraz sztukę *Iwona, księżniczka Burgunda* (1938 r.) i powieść sensacyjną *Opętani* (1939 r.), drukowaną pod pseudonimem. Wszystkie te utwory ukazały się w czasopiśmie. W końcu sierpnia 1939 r. pisarz opuścił Polskę i popłynął transatlantykiem "Chrobry" do Argentyny. Tam zastał go wybuch wojny. Trudności materialne zmusiły go do przyjęcia nudnej, urzędniczej posady w Banku Polskim, jedno-

cześniej jednak Gombrowicz nawiązał kontakt z młodzieżą literacką Buenos Aires, a uroda i świeżość Argentyny zafascynowały go. W tym okresie powstała powieść *Trans-Atlantyk* i dramat *Ślub*, wydane w 1953 r. w Paryżu. Gombrowicz pozostał w Argentynie prawie 24 lata, robiąc w tym czasie jedynie krótkie wycieczki do pobliskiego Urugwaju. W 1953 r. rozpoczął w prasie emigracyjnej druk powstających sukcesywnie odcinków *Dziennika*, którego trzy tomy ukazały się w wydaniu książkowym w latach 1957, 1962, 1966. W latach 1956 - 1958 wydano w kraju całą dotychczasową twórczość Gombrowicza. Zaakceptowała go także - nie bez oporów - emigracja (po atakach na *Trans-Atlantyk*, następną powieść - *Pornografia*, 1960 - otrzymała doroczną nagrodę literacką). Wiosną 1963 r. Gombrowicz otrzymał roczne stypendium Fundacji Forda na pobyt w Berlinie Zachodnim. Opuścił na stałe Argentynę i przeniósł się do Europy. Po okresie berlińskim spędził parę miesięcy w Paryżu, potem w Royauumont i w La Messuguière koło Grasse. Od października 1964 r. mieszkał w Vence, na południu Francji. Wydał powieść *Kosmos* (1965) i sztukę *Operetka* (1966). W 1968 r. wyszła mała, wydana po polsku i po francusku książeczka *O Dantem*. W ostatnim okresie życia Gombrowicz zyskał międzynarodową sławę, a jego książki tłumaczone były na wiele języków. W 1967 r. otrzymał międzynarodową nagrodę literacką Formentor. Umarł w Vence 24 lipca 1969 r.

- Dlaczego pan taki sztuczny?
Dlaczego pan zbladł w tej chwili?
O, o! Spogląda pan spode łba...
a ruchy takie nerwowe...
Dlaczego to tak, młody człowieku?

Gębą po gębie

Notatki na marginesie lektury Gombrowicza

Witold Gombrowicz bezsprzecznie "wielkim pisarzem był", atoli niczego nowego nie wymyślił: że człowiek to istota społeczna orientowano się na długo przed nim.

Nie trudno wszak zauważyć, że to w wyniku społecznego działania przychodzimy na świat, w najmniejszej komórce społecznej wychowujemy się i dorastamy; w społeczności rówieśników, pod kierunkiem społecznie upoważnionych specjalistów, pobieramy nauki. Wyedukowani w społecznym duchu, z wpojonym zasobem obowiązujących norm, dokładamy wysiłku, by pomnażać społeczny dorobek. Pędzimy żywot kształtowani przez bliźnich i sami wpływamy na ich społeczne oblicza.

Już w połowie XVIII wieku Jan Jakub Rousseau pisał: *człowiek, zawsze się jakby znajdując poza sobą, umie żyć tylko w opinii drugich i z ich to oceny czerpie całe poczucie swego istnienia.*

Poddanie się społecznej presji, podporządkowanie schematom i formom umożliwia nam bezkonfliktowe funkcjonowanie, wtopienie się w zbiorowość.

Ludzie wszakże różnią się stopniem wrażliwości i samowiedzy. To sprawia, że jednych krępuje ów dziedziczony przez pokolenia gorset kultury, drudzy natomiast, żyjąc w wygodnej nieświadomości, nie czują żadnego dyskomfortu. Dla tych pierwszych deprymująca konieczność korzystania z szablonów, świadomość ciągłego oglądu i oceny przez innych bywa źródłem onieśmienia, hamuje "naturalną" ekspresję, rodzi uczucie niedostosowania lub wyzwala bunt. Ci drudzy, pozbawieni dystansu do siebie samych i "mocno osadzeni" w życiu zbiorowym, za nieświadomość płacą nieprzewidywalnością własnych poczynań i narażaniem się na cudzą manipulację.

Owo społeczne uzależnienie człowieka Gombrowicz określił jako "gębę" a wtłaczanie go w kolejne, usankcjonowane role, które nieodłącznie wpisane jest w ludzką egzystencję - "przyprawianiem gęby". Wielokrotnie opisywał ten mechanizm, pokazując jak każdy z typowych układów odniesień (np. szkoła, struktura społeczna, erotyka) stawia jednostkę wobec fałszywych wyborów. Za każdym razem bowiem nowa gęba zastępuje poprzednią. Dajemy sobie przyprawiać gębę i sami ją przyprawiamy, nierzadko kalecząc bliźnich, choć i sami bywamy kaleczeni.

Przedmiotem analizy Gombrowicza jest także zjawisko niedojrzałości, która - jako czynnik zdolny burzyć formy - ma zalety. Naładowana "niższą" energią wprowadza elementy chaosu w skostniały, sformalizowany świat, przyczynia-

jąc się - paradoksalnie - do jego rozwoju. Jakkolwiek jednak *zwierzęce dzieciństwo, prymitywna pokraczność i dzikość przyciągają nas (...), wtrącają w nieutulony śmiech i napawają rozkoszą*, to przecież przemożne jest w nas pragnienie dojrzałości. Gombrowicz wytyka jednak nieudolne *dziecinne sposoby, którymi usiłujemy dochrapać się tej upragnionej dojrzałości - - pośpieszne i tanie "organizowanie się" i "konstruowanie" duchowe, gwałtowne wypracowywanie idei, zadań i światopoglądów, pakowanie się na siłę w ten czy inny schemat*. Tymczasem prawdziwa dojrzałość pozwala poczuć się wolnym dzięki świadomości, że forma nie jest dana z góry przez nieznaną siłę wyższą, moc nadprzyrodzoną, czy konieczność dziejową. Jej prowadzącą jest konkretny człowiek. Dystans, który zyskujemy osiągając prawdziwą dojrzałość, uświadamia nam, że jarzmo, które dźwigamy samiśmy sobie nałożyli.

Poglądy, które pełny kształt zyskały w powieści *Ferdydurke*, zostają jasno wyłożone już w debiutanckim tomie opowiadań wydanym w 1933 roku pod znamienym tytułem *Pamiętnik z okresu dojrzewania*. Bohaterowie poszczególnych opowiadań - w tym *Zbrodni z premedytacją* - w różny sposób okazują "nieodrośniętość". Wszyscy w niedostatecznym stopniu przyswoili sobie społeczne stereotypy i schematy. Są to zatem typy outsiderów, osobnicy pozbawieni społecznych ról i masek.

Krytycy pierwszego wydania *Pamiętnika*, traktując treść opowiadań dosłownie, zakwalifikowali bohaterów-narratorów do grona psychicznych dewiantów. W opisanych przez Gombrowicza "zbocheniach" nie dopatrzyli się metody. Prowokacyjne zachowania bohaterów służą wszak odkryciu i kompromitacji społecznych stereotypów i konwenansów.

Główna postać i zarazem narrator *Zbrodni z premedytacją*, sędzia śledczy H., przybywa na zaproszenie szkolnego kolegi do jego wiejskiej posiadłości. Zaskakuje go wiadomość, że gospodarz właśnie zmarł na atak serca. Pograżona w przepisowej żałobie rodzina, konwencjonalne słowa, miny, gesty, wyższość okazywana intruzowi, cała przytłaczająca celebra towarzysząca "uczciwej" śmierci, wyzwalają u bohatera bunt i chęć odwetu. Nie poczuwając się do narzucanej mu roli żalobnika, podejmuje rolę śledczego, do której predystynuje go co prawda profesja, lecz która w zastanej sytuacji wydaje się całkowicie nieuzasadniona. Przyjmując, że gdzie śledczy tam i zbrodnia rozpoczyna regularne dochodzenie. Gromadzi poszlaki starając się udowodnić, że zmarły opuścił ziemski padół z cudzą pomocą i że owym "pomocnikiem" był ktoś z bolejących nad nagłą stratą domowników. Węszaniem i podejrzeniami doprowadza do pasji syna zmarłego gospodarza. Budząc w młodym

Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi

Witold Gombrowicz

ZBRODNIA Z PREMEDITACJĄ

Adaptacja - Zbigniew Brzoza

Obsada:

Sędzia śledczy H. **Andrzej Wichrowski**
 Wdowa **Ewa Mirowska**
 Antos **Andrzej Mastalerz**
 Cecylia **Agata Piotrowska-Mastalerz**
 Parobek Stefan **Mariusz Jakus**
 Lokaj **Piotr Krukowski**
 Ignas * * *

Reżyseria **Zbigniew Brzoza**

Scenografia **Dorota Kołodzyńska**

Muzyka **Henryk Gembalski**

Reżyseria światła **Krzysztof Sendke**

Konsultacja ruchu scenicznego **Janina Niesobka**

Asystent reżysera **Andrzej Mastalerz**

Inspicjent, sufler **Jadwiga Paul**

Operator światła **Łukasz Schwiperich**

Operator dźwięku **Jerzy Gruchot**

Jerzy Szczeblewski

Na skrzypcach gra Henryk Gembalski, na perkusji - Michał Zduniak

Premiera na Scenie Kameralnej 18 lutego 1996 roku

ZBRONIA
PREMIERYTACJĄ

WITOLD

GOMBROWICZ

adaptacja i reżyseria - Zbigniew Brzoza

scenografia - Dorota Kołodyńska

muzyka - Henryk Gembalski

Teatr im. Stefana Jaracza
w Łodzi

dyrektor artystyczny
Waldemar Zawodźński
Sezon 1995/1996

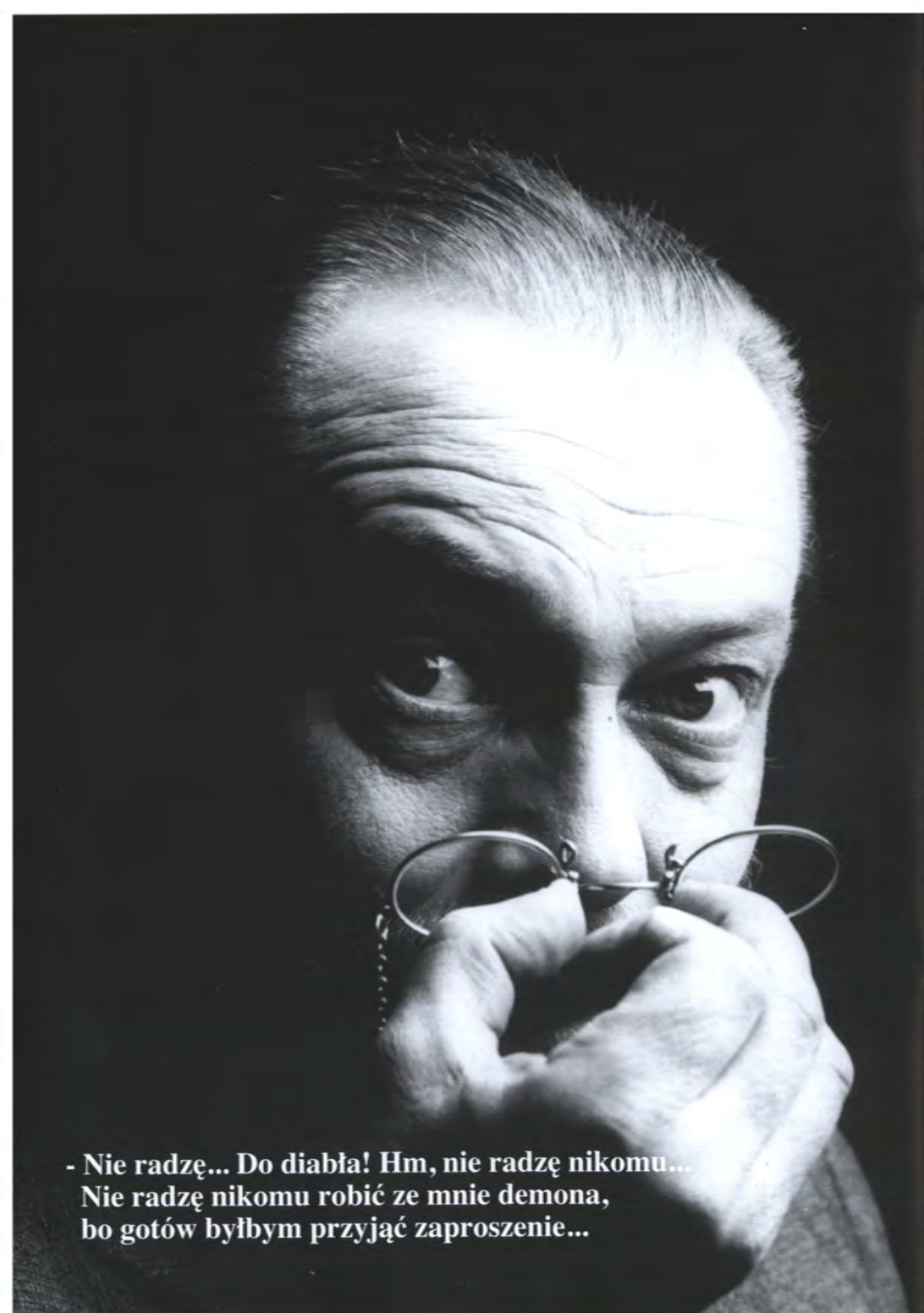

ŁÓDZKA DRUKA
Allegro

Sędzia śledczy H.

Andrzej Wichrowski

- Nie radzę... Do diabła! Hm, nie radzę nikomu...
Nie radzę nikomu robić ze mnie demona,
bo gotów byłbym przyjąć zaproszenie...

→
człowieku poczucie winy za "moralne" morderstwo, skłania go do desperackiego wejścia w rolę mordercy.

Zaiste jaskrawy przykład wrobienia choroby w brzuch metodą "gębą po gębie".

Jeśli psychologiczno-kryminalną fabułę *Zbrodni z premedytacją* potraktujemy jako punkt wyjścia do uogólnień, a tytuł jako metaforę, dojdziemy do zaskakujących acz prostych wniosków. A zatem: czyż uwikłani w sieć wzajemnych uzależnień, tworząc we własnej imaginacji wizerunek bliźniego i sądząc go według subiektywnych kryteriów nie popełniamy na codzien moralnych zbrodni na sobie wzajemnie? Czyż to w nas samych nie ściela się gęsto trup - rezultat naszych rozmyślnych zbrodniczych zabiegów? Bogaty wybór masek pozwala go ukryć przed światem, nierzadko po to, by nie dać satysfakcji zabójcy. Dobrodziejstwo to czy kolejna perfidna pułapka kultury?

W *Zbrodni z premedytacją* po raz pierwszy pojawia się motyw śledztwa, charakterystyczny dla całej późniejszej twórczości Gombrowicza. Dzięki śledztwu zostają zdemaskowane i rozmontowane prawidła rządzące społecznym rytuałem. Poznanie strategii grupy umożliwia śledczemu zaprowadzenie nad nią, kierowanie rozwojem sytuacji albo uzupełnianie jej w myśl narzuconej faktom interpretacji.

Bohaterowie Gombrowicza odzwierciedlają jego własne doświadczenie egzystencjalne - poczucie samotności i znikomości własnego "ja" wobec potężnego ciśnienia kultury. Z drugiej strony osamotnienie rodzi potrzebę kontaktu z ludźmi, chęć potwierdzenia samego siebie poprzez odbicie w cudzej świadomości.

(...) mój człowiek jest stwarzany od zewnątrz, czyli z istoty swojej nieautentyczny - będący zawsze niesobą, gdyż określa go forma, która rodzi się między ludźmi. Jego "ja" jest mu zatem wyznaczone w owej "międy-ludzkości". Wieczysty aktor, ale aktor naturalny, ponieważ sztuczność jest mu wrodzona, ona stanowi cechę jego człowieczeństwa - być człowiekiem to znaczy być aktorem (...) Więc w tych warunkach jakże rozumieć walkę z gębą, z miną? Przecież nie tak, że człowiek ma się pozbyć swojej maski - gdy poza nią nie ma żadnej twarzy - tu tylko można żądać, aby uprzytomnił sobie swoją sztuczność i ją wyznał.

"Wieczysty aktor", w życiu którego wszystko jest rolą, wszystko grą opartą na ustalonych zasadach, świadomy, że nawet bunt przeciwko wszechogarniającej formie wyraża się formalnie, wie, że wyrzekając się kultury, wyrzekłby się własnej tożsamości.

Ewa Drozdowska

Zespół artystyczny Teatru im. S. Jaracza

w sezonie
1995/96

Aktorzy

Irena Burawska
Róża Chrabelska
Dorota Kielkiewicz
Agnieszka Kowalska
Alicja Krawczykówna
Barbara Marszałek
Ewa Mirowska
Hanna Molenda
Bogusława Pawelec
Jagoda Pietruszkówna
Agata Piotrowska-
Mastalerz
Małgorzata Rogacka-
Wiśniewska
Kamila Sammler
Joanna Sochnacka
Krystyna Tolewska
Zofia Uzelac
Grażyna Walasek
Barbara Wałkówna
Ewa Wichrowska
Aleksander Bednarz
Andrzej Głowski
Jan Hencz
Andrzej Herder
Mariusz Jakus
Marek Kasprzyk
Ryszard Kotys
Paweł Kruk
Piotr Krukowski
Stanisław Kwaśniak
Robert Latusek
Maciej Małek
Andrzej Mastalerz
Cezary Rybiński
Dariusz Siatkowski
Bogusław Sochnacki
Henryk Staszewski

Bogusław Suszka
Zbigniew Szreder
Andrzej Wichrowski
Bronisław Wrocławski
Bohdan Wróblewski
Józef Zbiróg

Reżyserzy

Zbigniew Brzoza
Waldemar Zawodziński
Tomasz Zygadło

Koordynator pracy artystycznej

Wiesława Adamczyk

Reżyser światła scenicznego

Krzysztof Sendke

Inspicjenci

Suflerzy

Alicja Ćwiklińska
Zdzisława Głowska
Jadwiga Paul
Ewa Wielgościńska

Korepetytor muzyczny

Elżbieta Kozowicz

Korektor instrumentów muzycznych

Maciej Wichliński

Z-ca kierownika literackiego

Ewa Drozdowska

Sekretarz literacki

Joanna Siudzińska

Pełnomocnik dyrektora d/s sponsoringu

Zbigniew Szatkowski

Redakcja programu

Ewa Drozdowska

Zdjęcia

Tymoteusz Lekler

Projekt programu

Zbigniew Koszałkowski

Druk - Hossa - Druk
Łódź, ul. Chocianowicka 27

Szef reklamy

Agnieszka Sasiak
Kierownik techniczny
Ryszard Warcholiński

Zastępca kierownika technicznego

Mieczysław Kowalski

Główny elektryk

Marek Desput

Brygadierzy scen

Zbigniew Dyrda
Adam Forysiński

Prace malarskie i modelatorskie

Grzegorz Nowak

Prace krawieckie

Zyta Walczak
Zygmunt Ciesielski

Prace fryzjerskie i perukarskie

Jolanta Fidos

Prace stolarskie

Roland Unczur

Prace ślusarskie

Wiesław Brot

Prace tapicerskie

Tadeusz Bilski

Kierownik Biura Obsługi Widzów

Barbara Stanisławska

Kasa Teatru

i Biuro Obsługi Widzów

(ul. Jaracza 27)

zapraszają

od poniedziałku do piątku

w godz. 8³⁰ - 19⁰⁰

w soboty i niedziele

w godz. 16⁰⁰ - 19⁰⁰

tel. (0-42) 32 66 18

(0-42) 33 15 33

fax (0-42) 33 30 35

Pierwszym dyrektorem teatru przy ul. Cegielnianej (obecnie Jaracza) mianowano Aleksandra Zelwerowicza. Za jego dyrekcji (1909-1911) Łódź, jako pierwsze miasto Królestwa, oglądała dzieła Wyspiańskiego: *Kłątwe* i *Wesele*. W złotej serii dramatu narodowego znalazły się ponadto Mickiewiczowskie *Dziady*, *Fantazy*, *Sen srebrny Salomei* i *Samuel Zborowski* Słowackiego oraz *Irydion* Krasińskiego.

W okresie międzywojennym Teatrem kierowali m.in. Bolesław Gorczyński, Karol Adwentowicz, Karol Borowski, Stanisława Wysocka, Kazimierz Wroczyński. Koloryt i rozmach zapewniły łódzkiej

scenie przede wszystkim inscenizacje Schillerowskie, będące najśmielszą i najkonsekwentniejszą manifestacją teatru politycznego (*Szwejk* Haška, *Cjankali* Wolffa, *Krzyżcyk* Chiny Tretiakowa, *Nie-Boska komedia* Krasińskiego, *Kordian* Słowackiego).

W zespole aktorskim pojawiły się takie sławy, jak: Biegański, Adwentowicz, Jaracz, Krasnowiecki, Wysocka, Zelwerowicz, Znicz, Mielewski, wśród scenografów - Andrzej Pronaszko, Władysław Daszewski, Konstanty Mackiewicz.

W czasie okupacji hitlerowskiej Teatr Miejski zamieniony został na niemiecki Theater zum Litzmannstadt. W 1944 roku, w atmosferze niepokoju i szybkiego wywożenia urzędników niemieckich, teatr został zamknięty.

W styczniu 1945 roku przybył do Łodzi zespół Teatru Wojska Polskiego kierowany przez Władysława Krasnowieckiego. Za swoją sie-

dzibę obrał budynek przy ul. Cegielnianej. Łódzką działalność rozpoczął 22 marca 1945 roku inscenizacją *Wesela* Wyspiańskiego. Teatr Wojska Polskiego skupiał znakomitych aktorów, reżyserów i scenografów, m.in.: Aleksandra Zelwerowicza, Jana Kreczmara, Juliusza Osterwę, Henryka Szletyńskiego, Edmunda Wiercińskiego, Józefa Węgrzyna, Jacka Wo-

szcherowicza, Jadwigę Chojnącką, Jana Świderskiego, Czesława Wolęjkę.

Przez kilka powojennych sezonów fascynował swoimi spektaklami nie tylko Łódź, lecz i cały kraj. Swój i niepowtarzalny piętno na artystycznych dokonaniach teatru wy-

cisnęła indywidualność Leona Schillera, który kierował łódzką sceną w latach 1946-1949. Dorobek jego łódzkiej działalności był imponujący. W ciągu trzech sezonów przygotował dziesięć inscenizacji. Do najważniejszych należy zaliczyć: *Krakowiaków i górali* Bogusławskiego, *Celestynę* de Rojasa, *Burzę* Szekspira, *Igraszki z diabłem* Drdy, *Kram z piosenkami*.

Powojenne spektakle Schillera były kontynuacją zarówno nurtu politycznego jak i umiłowanej przez niego formy teatru ludowego. Scałały wielkie tradycje rodzime z aktualnymi treściami, które niósł bieżący czas.

W 1949 roku część zespołu Teatru Wojska Polskiego wraz z Schillerem przeniosła się do Warszawy, dyrekcję łódzkiej sceny objął Iwo Gall, a Teatr zyskał patrona w osobie Stefana Jaracza.

Następca Galla, Feliks Żukowski, akcentował

Teatr im. Stefana Jaracza

jest najstarszym łódzkim teatrem,
spadkobiercą ponad stoletniej tradycji
polskiej sceny w Łodzi.
Zanim zyskał obecną nazwę,
znany był jako Teatr Polski,
Teatr Miejski i powtórnie Polski.

przwiązanie do schillerowskich tradycji i wolę ich podtrzymywania. W pamięci pozostała inscenizacja *Zbójców* Fryderyka Schillera, dokonana po raz pierwszy po wojnie przez Czesława Staszewskiego.

Po odejściu Żukowskiego dyrektorami byli kolejno: Emil Chaberski (1956-1957), Aleksander Bardini i Konrad Łaszewski (1957-1958) oraz Karol Borowski (1958-1960).

W czasie drugiej dyrekcji Feliksa Żukowskiego (1961-1971) w repertuarze dominowały sztuki reprezentujące nurt polityczny: *Trzecia Patetyczna Pogodina*, *Strach i ńdza* "Trzeciej Rzeszy" Brechta, *Caligula* Camusa, i równoległe do tej linii - cykl "klasyków współczesności" zainaugurowany *Ondyną* Giraudoux i *Sześcioma postaciami scenicznymi w poszukiwaniu autora* Pirandella. Od listopada 1965 roku drugą sceną Teatru im. S. Jaracza stał się Teatr 7.15. Prezentowano tutaj komedie, farsy, widowiska muzyczne i sztuki kryminalne.

Następcę Żukowskiego - Jana Maciejowskiego (1971-1978) interesował przede wszystkim dialog z widzem o współczesności, a także uniwersalne problemy ludzkiej egzystencji w ujęciu klasyków. Do ciekawszych spektakli należały m.in.: *Hamlet*, *Henryk IV* Szekspira, *Oskarżyciel publiczny* Hochwäldera, *Nie-Boska komedia* Krasieńskiego, *Warszawianka* Wyspiańskiego, *Bolszewicy* Szatrowa, *Dni Turbinów* Bułhakowa, adaptacja *Popiołu i diamentu* Andrzejewskiego. Od połowy lat sześćdziesiątych z Teatrem współpracował Jerzy Grzegorzewski - reżyser *Kaukaskiego kredeowego koła* Brechta, *Wesela* Wyspiańskiego, *Antygony* Sofoklesa, *Balkonu* Geneta, *Szewców* Witkacego.

W 1971 roku zainaugurowano działalność Małej Sceny. Prezentowano na niej spektakle kameralne, w których bliski kontakt z widownią tworzył nową jakość kulturową. Grano tu m.in.: *Te twoje chmury* Westphala, *Alfa Betę*

Whiteheada, *Rosenkrantz i Gildenstern nie żyją* Stopparda, *Dom* Storeya.

W okresie dyrekcji Bogdana Hussakowskiego (1979-1992) Teatr prowokował repertuarem, w którym realizm i obyczajowość sąsiadowały z metafizyką, bulwar z poetycką metaforą. Uznanie krytyki i publiczności zyskały premiery: *Trans-Atlantyku* Gombrowicza, *Pamiętek Soplidy* Rzewuskiego, *Obywatela Pekosiewicza* Słobodzianka (wszystkie w reżyserii Mikołaja Grabowskiego), *Pana Jowialskiego* Fredry (reż. Tadeusz Bradecki), *Dziadów* Mickiewicza (reż. Maciej Prus) oraz dyrektorskie - *Zdziczenia obyczajów pośmiertnych* Leśmiana, *Wielkanocy* Strindberga, *Adrianny Lecouvreur* Scribe'a i Legouvego.

W 1988 roku Teatr utracił Scenę 7.15 na rzecz Filharmonii Łódzkiej.

Od 1992 roku dyrektorem artystycznym Teatru Jaracza jest Waldemar Zawodziński, reżyser, scenograf, pasjonat teatru. Jego prace wyróżnia poetycki nastrój budowany zarówno słowem, obrazem, muzyką i światłem. Zrealizował m.in. *Dybuka* Anskiego, *Celestynę* de Rojasa, *Woyzecka* Büchnera.

29 października 1995 roku rozpoczęła działalność trzecia scena Teatru im. Stefana Jaracza. Nawiązując do tradycji, Scenę Kameralną zadedykowano pamięci Leona Schillera, a na inauguracyjną premierę wybrano *Klątwę* Wyspiańskiego, sztukę, którą rozpoczął swoją łódzką działalność pierwszy dyrektor teatru - Aleksander Zelwerowicz.

pierre cardin
paris

AHLERS - POLAND

45-763 Opole
ul. Zbożowa 29
Tel. 077-744760
Fax 077-744759

PABIA MODEN

95-200 Pabianice
ul. Warszawska 44/50
Tel. 0048/42 15 22 42
Fax 0048/42 15 38 10

Specjalna oferta dla teatromanów

Dwa bilety w cenie jednego
na każdy spektakl w sezonie 95/96
Wszyscy widzowie, którzy dotychczas kupowali
bilety normalne, będą mogli w sezonie 95/96
korzystać z 50% ulgi.

Przywilej ten zapewnią sobie posiadacze
KARTY STAŁEGO WIDZA

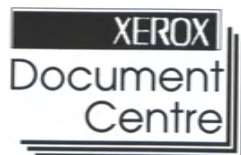
Teatru im. Stefana Jaracza

Karty Stałego Widza w cenie 20 zł
do nabycia w Biurze Obsługi Widzów, w kasie teatru
oraz u upoważnionych kolporterów.

ŁÓDZKA AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A.
LODZ REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY

Współpracujemy
z: CENTRUM USŁUG
DOKUMENTACYJNYCH

90-002 Łódź
ul. Tuwima 22/26
tel.(42) 32 18 92
fax (42) 33 07 63

kwiat-serwis
art. plast. JANINA KWAPISZ
93-405 Łódź, ul. Franciszka 2
tel./fax (0-42) 84 31 35

**KOMPOZYCJE KWIATOWE
ARANŻACJE WNĘTRZ**

*Zawsze jest czas dla uczuć -
Zawsze jest miejsce dla kwiatów*

hotel

restauracja

wystawa

sklep

wesele

przyjęcie

bankiet

rocznica

sympozjum

konferencja

biuro

gabinet

teatr

taras

CHRISTINE ROSE

PROFESJONALNE KOSMETYKI
W PONAD
800
GABINETACH KOSMETYCZNYCH
W POLSCE

CIĄŁO JAK PŁATEK RÓŻY

02-637 WARSZAWA, ul. SPARTAŃSKA 6B, tel. fax 447554
Przedstawiciel na Łódź Leszek BARTOSIK,
Łączycza ul. Konopnickiej 11/13 tel. 49-20

**RAINBOW
TOURS**

WAKACJE SĄ
KAŻDEGO DNIA

Ltd. POLSKA # ul. Traugutta 4, 90-107 Łódź, tel. (0-42) 32-55-47

Towarzystwo Ubezpieczeniowo - Reasekuracyjne
POLISA S.A.
proponuje konkurencyjne ubezpieczenia
krajowe i zagraniczne:

- ✓ majątkowe
- ✓ osobowe
- ✓ komunikacyjne
- ✓ ustawowe (obowiązkowe)
- ✓ kosztów leczenia i następstw
niezłych wypadków
- ✓ bagażu podróznego za granicą

Zainteresowanym naszą ofertą dodatkowych informacji
udzieli oraz zawrze umowę o ubezpieczenie
punkt akwizycyjny mieszczący się w kasie
Teatru im. S. Jaracza, tel 32-66-18, 33-15-33.

Informacje można uzyskać również w filii TUR POLISA,
al. Kościuszki 80/82 tel. 36-24-65 lub 36-50-55 w. 232

FIAT FIAT FIAT

**Cinquecento
Fiat 126 el
Uno
Punto
Bravo
Brava
Coupe
Ulysse
Ducato**

EB Maredi

Fiat dealer

niskie
raty
gotówka
leasing

jak Fiat to u nas
samochody serwis części zamienne

KONTYNGENT '96
Punto Bravo Brava

AUTOTAK

Tak kupisz samochód

Uno Cinquecento Fiat 126 el

CENTRUM INFORMACJI - ŁÓDŹ

Piotrkowska 138/140 tel. 37 46 61

DT TEOFIL, Aleksandrowska 38 tel. 55 74 33

DT BATORY, Elsniera 21 tel. 72 09 40

EB Maredi Łódź, Wieniawskiego 70 A tel. 40 25 12, 48 73 84

Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi

Dyrektor artystyczny

Waldemar Zawodziński

Dyrektor naczelny

Wojciech Nowicki

Zastępca dyrektora

Sabina Nowicka

Kierownik literacki

Paweł Konic

Kierownik muzyczny

Piotr Hertel